

Γεφυρώνοντας Διαιρέσεις, Οικοδομώντας την Ειρήνη στον κόσμο

Antonio J. Ledesma, S.J.
Αρχιεπίσκοπος του Cagayan de Oro, Φιλιππίνες

Επί του παρόντος, το νησί από το οποίο προέρχομαι - το Μιντανάο στις Φιλιππίνες - είναι υπό στρατιωτικό νόμο, λόγω του παρατεταμένου αδιεξόδου στο Μαράουι μεταξύ μιας ομάδας μουσουλμάνων μαχητών που υποστηρίζουν τον ISIS και κυβερνητικών ενόπλων δυνάμεων. Από τις 23 Μαΐου του τρέχοντος έτους 2017, ένοπλοι εξτρεμιστές κατέλαβαν το κέντρο της πόλης, κρατώντας αρκετούς ομήρους και πυροβολούσαν ελεύθερα για να κρατούν τις κυβερνητικές δυνάμεις υπό έλεγχο. Σχεδόν όλος ο πληθυσμός του Μαράουι - περίπου 230.000 - κατέφυγε στην πόλη Ίλιγκαν, 30 χιλιόμετρα μακριά, ή σε άλλα μέρη, συμπεριλαμβανομένης της πόλης μου, Καγκάγιαν ντε Όρο, που απέχει 120 χιλιόμετρα από το Μαράουι.

Ακόμη και όταν προσπαθούμε να εκτιμήσουμε τις ανυπολόγιστες απώλειες σε ζωές και περιουσίες, πρέπει να θέσουμε τα βαθύτερα ερωτήματα. Ποια είναι τα βαθύτερα αίτια πίσω από τις αναταραχές των μουσουλμανικών κοινοτήτων στο Μιντανάο; Πώς να γεφυρώσουμε τις διαιρέσεις και να οικοδομήσουμε την ειρήνη στο Μιντανάο και στην υπόλοιπη χώρα; Σε μια εκτεταμένη διαβούλευση μεταξύ Χριστιανών, Μουσουλμάνων και ιθαγενών πληθυσμών, υπό την αιγίδα της Διάσκεψης Επισκόπων και Ουλάμα (Μουσουλμάνων λόγιων) το 2010, οι ερευνητές μπόρεσαν να εντοπίσουν έξι βασικούς παράγοντες για την οικοδόμηση της ειρήνης στο Μιντανάο, οι οποίοι πρακτικά συνοψίζονται με έξι S.

1) Πρώτος είναι η **Ευλικρίνεια (Sincerity)**, που σημαίνει διαφάνεια και καλή θέληση. Αναπτύσσεται μέσα από προσωπικές φιλίες μεταξύ Μουσουλμάνων, Χριστιανών και ιθαγενών πληθυσμών. Πράγματι, στη Διάσκεψη Επισκόπων-Ουλάμα, η οποία είναι μια συγκέντρωση θρησκευτικών ηγετών που προέρχονται από φερόμενες ως «αντιτιθέμενες πλευρές», δείξαμε ότι η φιλία και το ανοιχτό πνεύμα μπορούν να επισημάνουν τις κοινές αξίες που όλοι μοιραζόμαστε.

2) **Ευαισθησία (Sensitivity)** σημαίνει αμοιβαίο σεβασμό σε διαφορετικούς πολιτισμούς και διαφορετικές θρησκευτικές παραδόσεις. Ο διαθρησκευτικός όπως και ο ενδοθρησκευτικός διάλογος βοηθά τους συμμετέχοντες να κατανοήσουν και να εκτιμήσουν καλύτερα διαφορετικούς πολιτισμούς. Σε μια συνάντηση διαλόγου της Διάσκεψης, οι επίσκοποι και οι ουλάμα αντάλλαξαν αντίγραφα της Αγίας Γραφής και του Κορανίου. Σε μια άλλη συνάντηση, μελετήσαμε τις παράλληλες αφηγήσεις και το μοναδικό ρόλο της Μαρίας στην Αγία Γραφή και της Μαριάμ στο Κοράνι - ως η πιο σεβαστή γυναίκα και στις δύο ιερές γραφές. Σε μια εκδήλωση κατά την Εβδομάδα Ειρήνης στο Μιντανάο, οι αμοιβαίες επισκέψεις σε τεμένη και εκκλησίες υπογράμμισαν την αμοιβαία εκτίμηση των τόπων λατρείας από Χριστιανούς και Μουσουλμάνους πιστούς.

3) Στενά συνδεδεμένη με την ευαισθησία είναι η **Πνευματικότητα (Spirituality)**. Οι Χριστιανοί και οι Μουσουλμάνοι, ως θρησκείες ειρήνης, καλούνται να εξετάσουν περαιτέρω τα δόγματα και τις διδασκαλίες της ίδιας τους της πίστης. Οι Μουσουλμάνοι

επισημαίνουν ότι το ίδιο το Ισλάμ προέρχεται από τη ρίζα «Salaam», που σημαίνει Ειρήνη. Οι Χριστιανοί από την πλευρά τους καλούνται να ακολουθήσουν το παράδειγμα του Ιησού Χριστού με ενεργή μη-βία και να ζήσουν τον μακαρισμό: «Μακάριοι οι ειρηνοποιοί». Η αγάπη για τον Θεό και η αγάπη για τον πλησίον είναι οι δύο εντολές και ένας «κοινός όρος» μεταξύ Μουσουλμάνων και Χριστιανών.

4) Παρά τις διαφορές στον πολιτισμό και τη θρησκεία, οι ιθαγενείς πληθυσμοί, οι Μουσουλμάνοι και οι Χριστιανοί ζουν μαζί με **Αλληλεγγύη (Solidarity)** σε ένα νησί του Μιντανάο και σε μία χώρα. Ο τριμελής πληθυσμός του Μιντανάο, όλο και περισσότερο μοιράζεται σήμερα τα ίδια σχολεία και τις ίδιες αγορές. Υπάρχουν περισσότερες στενές σχέσεις, ακόμη και γάμοι μεταξύ των διαφόρων εθνοτικών κοινοτήτων. Η ενότητα στην πολυμορφία είναι βίωμα για πολλούς απλούς κατοίκους του Μιντανάο. Πράγματι, η συντριπτική πλειονότητα των κοινοτήτων των Χριστιανών, των Μουσουλμάνων και των ιθαγενών πληθυσμών έχουν από καιρό επιδιώξει την ειρήνη στις περιοχές τους.

5) Η **Ασφάλεια (Security)** είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη διαρκή ειρήνη. Η παύση των εχθροπραξιών, ο έλεγχος μη δηλωμένων όπλων και η διατήρηση της ειρήνης και της τάξης αποτελούν κύρια στοιχεία για την αίσθηση ασφάλειας μιας κοινότητας. Ομοίως, ο έλεγχος της εγκληματικότητας, της διακίνησης ναρκωτικών, κλπ., και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αποτελούν μέρος της εγγύησης για ασφάλεια και ελευθερία από τον φόβο για κάθε πολίτη.

6) Ο τελικός παράγοντας για την οικοδόμηση της ειρήνης είναι η **Βιωσιμότητα (Sustainability)**- δηλαδή η νομοθεσία που εξασφαλίζει τις δομές και τους μηχανισμούς για μια δίκαιη και διαρκή ειρήνη. Το σχέδιο του Βασικού Νόμου του Μπανγκσαμόρο αποτελεί παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο η νομοθεσία μπορεί να δημιουργήσει μια αυτόνομη κυβέρνηση για τις περιοχές του Μιντανάο όπου επικρατούν οι Μουσουλμάνοι, αντιμετωπίζοντας τελικά τις προσδοκίες των μουσουλμανικών κοινοτήτων για ένα ευρύτερο μέτρο αυτονομίας.

Αυτοί είναι οι έξι παράγοντες για την θεραπεία των διαιρέσεων και την οικοδόμηση γεφυρών μεταξύ διαφόρων πολιτιστικών κοινοτήτων για τη διαρκή ειρήνη του Μιντανάο - Ειλικρίνεια, Ευαισθησία, Πνευματικότητα, Αλληλεγγύη, Ασφάλεια και Βιωσιμότητα. Αυτές οι αξίες και οι διαδικασίες μπορεί να χρειαστούν χρόνο για να αναπτυχθούν, αλλά καθώς εξελίσσονται παρέχουν τις βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις σε μια κοινωνία βυθισμένη στη βία και την τρομοκρατία. Η οικοδόμηση γεφυρών αντί της ανέγερσης τοίχων μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη μιας πιο περιεκτικής και διαρκούς ειρήνης για το Μιντανάο και τον κόσμο.